

Suomen Pankin

Ohjesääntö-ehdotus.

I Luku.

Yleisiä määräyksiä.

1 §.

Suomen pankilla, joka on Suomen Waltiosäätyjen takuun ja hoidon alainen, on tarkoituksena maan raha-asiain pitäminen vakavalla ja turvallisella kannalla sekä maan rahaliikkeen edistäminen ja helpottaminen.

2 §.

Pankin toimintaan kuuluu: että se antaa liikkeeseen pankinseteleitä; vaihtaa liikkeestä ja liikkeeseen pankin seteleitä ja metalli-rahaa; ostaa ja myy kultaa ja hopeata sekä Venäjän ja ulkomaan rahaa; ostaa ja myy valtion-arvopapereita ja obligatsioneja, kupongeja sekä Venäjän ja ulkomaan seteleitä, vekseleitä ja maksun-osotuksia; myy maksun-osotuksia, maksettaviksi siellä, missä pankilla on konttori tai asioimisto; diskonttaa vekseleitä, jotka maassa asuva Suomen kansalainen tahi firma on maksettavakseen hyväksynyt, sekä muitakin samaten omassa maassa maksettavia krediittipapereita; myöntää raha-lainoja määrä-ajaksi panttia vastaan, joksi ottaa jaloja metalleja ja sellaisia valtion-arvopapereita, obligatsioneja, osakkeita, kiinnitettyjä velkakirjoja ja muita arvopapereita tahi tavaroita, joita voi helposti myydä;

myöntää kassakreditiiviä sekä kiinteän omaisuuden kiinnitystä että edellisessä momentissa mainitun laatuista pantteja, paitsi tavaroita, vastaan; vastaanottaa raha-panoksia, niistä kuitenkin korkoa maksamatta; toimittaa kassauksia; ottaa talletettavakseen asiakirjoja, arvopapereita ja kalleuksia sekä sinetillä varustettuina että avoimina talletuksina sillä edesvastauksella, minkä yleinen laki K. K:n 12 luvussa säättää. Niistä toimista, jotka pankilla valtion puolesta on, sekä Längman'in testamenttirahaston hoidosta on erittäin säädetty.

3 §.

Pankin rahastot ovat:

kanta-rahasto, jonka tulee olla viisitoista miljoonaa markkaa ja joka on sen suuruisena pysytettävä;

vara-rahasto, joka on nostettava viideksitoista miljoonaksi markaksi, pankin kiinteistöjen ja kaluston arvoa sekä epävarmoja saamisia siihen lukematta.

Kunnes rahasto on tähän määrään noussut, on joka valtiopäivillä pankin käyttämättömistä voittovaroista määrättävä vähintään neljäsosa rahaston kartuttamiseksi ja tutkikoot sen perästä Valtiosäädyt onko vara-rahastoa vieläkin lisättävä ja minkä verta.

4 §.

Jos pankin liike on tuottanut tappiota, on se täytettävä pankin käyttämättömistä voittovaroista. Jolleivät ne tähän tarpeeseen riitä, on jäännös pantava vara-rahaston tiliin. Jos joku osa vararahastosta näin on käytetty tappion täyttämiseksi, on pankin voitto seuraavana vuonna etupäässä käytettävä rahaston saattamiseksi säädettyyn määräänsä.

Tätä ennen myönnetyt vuotuiset määrä-rah^{at} hulluinhoidon, teknillisille realikouluille ja eri laitoksille maanviljelyksen edistämiseksi, sekä valtiokonttorin palkkasäännöksi ovat toistaiseksi maksettavat säädettyillä summilla, vaikka pankin liike ei olisikaan edellisenä vuonna tuottanut voittoa.

5 §.

Valtiosäädyt voivat, 3 §:än säännöstä noudattaen, määrätä pankin säästyneen voiton yleisiin valtiotarkoituksiin käytettäväksi.

6 §.

Pankin hoitoa pitävät silmällä Suomen Säätyjen Pankki-
valtuusmiehet, jotka ynnä heidän varamiehensä valitaan valtiopäiväjärjestyksen määräämällä tavalla.

7 §.

Pankin hallintoa pitää Suomen Pankin Johtokunta.

Johtokunnassa on puheenjohtaja ja kaksi jäsentä.

Puheenjohtajan nimittää Keisari-Suuriruhtinas Senaatin Talous-Osaston esityksestä.

Jäsenet, joista yhdellä pitää olla todistettu tieto ja kokemus maan laeissa ja oikeudenkäyntilaitoksessa, nimittää myös Keisarillinen Majesteetti; jonka tähden, kun joku sellainen virka joutuu avonaiseksi, Pankki-
valtuusmiesten tulee, säännöllisesti julistetun kuudenkuudetta päivän hakemusajan kuluttua, tehdä alamainen virka-ehdotus ja siihen panna kolme hakijoista siinä järjestyksessä kuin Valtuusmiehet katsovat heidät taitaviksi ja kokeneiksi sekä virkaan sovelijaiksi. Virkaehdotus, josta ei saa valittaa, lähetetään Senaatin Talous-Osastoon, joka antaa alamaisen lausunnon asiasta, jonka jälkeen Keisarillinen Majesteetti nimittää yhden ehdotetuista.

8 §.

Pankin pääkonttori on Helsingissä, jota paitsi se pitää haara-konttoria Turussa, Wiipurissa, Nikolainkaupungissa, Oulussa, Kuopiossa, Porissa, Tampereella, Joensuussa, Jyväskylässä, Mikkelissä, Sortavalassa ja Pietarissa.

Haarakonttorien väliaikaisesta asettamisesta muihin kuin yllämainittuihin paikkoihin tahi niiden lakkauttamisesta määrätköön pankki-
valtuusmiesten esityksestä Senatin Talous-Osasto.

9 §.

Pankin haarakonttorin esimiehenä on pankinkomisarius.

Pankinkomisariuksen virat ovat, kun avoimiksi joutuvat, tavallisessa järjestyksessä ilmoitettavat ja kuulutettavat haettaviksi kuudenkuudetta päivän kuluessa johtokunnalta, joka ehdolle panee kolme hakijoista siinä järjestyksessä, kuin johtokunta katsoo ne virkaan sopiviksi. Ehdotuksen, josta ei saa valituksia tehdä, sekä kaikki hakemuskirjat lähettää johtokunta pankkivaltuusmiehille, jotka sitten oman lausuntonsa ohessa toimittavat asian Senatın Talous-Osastoon, joka virkaan asettaa yhden ehdolle pannuista.

10 §.

Omassa maassa oleviin haarakonttoreihin tulee pankki- valtuusmiesten, sittekuin asianomainen pankinkomisarius on antanut lausuntonsa sekä johtokunta on tehnyt esityksen ja ehdotuksen asiasta, joka vuosi määrätä kaksi valiomiestä ja niille yhtä monta varamiestä.

Valiomiehet ynnä pankinkomisarius ovat diskonttokomiteana kaikkien asioiden käsittelemistä varten, jotka koskevat koti- ja ulkomaan vekselien ja maksun-osotuksien diskonttausta sekä lainojen ja kassakreditivien myöntämistä.

11 §.

Pankin kirjat ja tililaskut ovat pidettävät sekä pankin tilinpäätös tehtävä niiden perusteiden mukaan, jotka pankki- valtuusmiehet, johtokunnan ehdotuksesta, määräävät.

Pankin tilit ovat päätettävät kalenterivuoden lopussa.

Kultakin kuukaudelta tulee johtokunnan teettää pankin asemasta bilansi, joka on lähetettävä pankki- valtuusmiehille sekä julaistava maan virallisissa sanomalehdissä.

Johtokunnan tulee vuosittain Maaliskuussa antaa kertomus pankin edellisen vuoden tilasta, liikkeestä ja hoidosta. Vuosikertomus on painosta julaistava.

12 §.

Pankin tilintarkastuksen toimittavat vuosittain Suomen Valtiosäätyjen tilintarkastajat, jotka valitaan varamiehineen sillä tavalla kuin valtiopäiväjärjestys määrää.

13 §.

Kaikkien virastojen tulee pankille antaa laillista ja kii-reistä apuaan, ja ovat johtokunta, asiamies ja haarakonttorien esimiehet oikeutetut sitä kirjallisesti pyytämään.

Asianomaisen kuvernöörin tulee myöskin, johtokunnan pyynnöstä, määrätä sopiva henkilö, pankin varoista maksettavaa kohtuullista palkkiota vastaan, huolentamaan pankin oikeutta ja puhumaan sen puolesta riita-asioissa, jotka tulevat esiin ali-oikeuksissa muualla kuin Helsingissä. Jos asia on hovioikeu-den alainen, ajaa sitä hovioikeuden kanneviskaali.

14 §.

Asiat ja riidat, joihin pankki on haastettu vastaajaksi, käsittelee ja päättää Helsingin raastuvan-oikeus.

Pankki on vapautettu maksamasta veto- ja revisionirahoja.

15 §.

Jos kaksien valtiopäiväin välisellä ajalla nostetaan kysy-mys pankin palkka-sääntöön tehtävästä muutoksesta ja pankki-valtuusmiehet pitävät sitä tarkottavaa tointa tarpeellisena, on asia annettava Senatin Talous-Osaston päätettäväksi.

Jos toisenlainen muutos tahi lisäys ohjesääntöön mai-nitulla väli-ajalla katsotaan välttämättömän tarpeen vaatimaksi, tehkööt pankkivaltuusmiehet siitä esityksen Keisarille-Suuri-ruhtinaalle, joka, jos ottaa pankkivaltuusmiesten ehdotuksen armolliseen huomioonsa, vahvistaa sen noudatettavaksi.

Sillä tavoin syntyneet määräykset ovat kuitenkin, jos niiden on pysyttävä voimassa kauemmin kuin ensin-tuleviin valtiopäiviin, Valtiosäädylle annettavat ja niiden hyväksyttävät.

16 §.

Pankkivaltuusmiesten esitys hallitukselle on kokonaise-naan joko hyväksyttävä tahi hyljättävä.

17 §.

Ehdotuksen tämän ohjesäännön muuttamiseksi tehköön Keisari-Suuri-ruhtinas tahi Valtiosäädylt, ja noudatettakoon,

paitsi 15 §:ssä mainituissa tapauksissa, muuten sellaiseen muutokseen nähden mitä yleisen lain säätämisestä on määrätty.

II Luku.

Pankin setelin-annosta.

18 §.

Koko määrä liikkeessä olevia pankin seteleitä saa nousta enintään kolmekymmentä miljoonaa markkaa pankin setelinanon vakuudeksi omistettavia arvoaineita suuremmaksi, joihin luetaan sekä pankin metallikassa ja hopea, että myöskin pankin varmat saatavat sen ulkomaisilta asiamiehiltä sekä pankilla olevat, ulkomaan rahalla maksettavat obligatsioonit, korkoliput ja setelit.

Liikkeessä olevina seteleinä pidetään myöskin pankin vaadittaessa maksettavat sitoumukset, paitsi niitä myönnettyjen kassakreditivien määriä, joita ei ole pankista otettu.

19 §.

Metallikassana pidetään:

Suomen kultaraha;
 pankin, rahapajassa oleva kulta;
 Venäjän ja ulkomaan kultaraha, ja
 rahaksi lyömätön kulta.

Pankin metallikassaa ei saa pitää kahtakymmentä miljoonaa markkaa pienempänä.

Metallikassan vahvistamiseksi on maamme hallituksella valta, pankkivaltuusmiesten esityksestä, Valtiosäätyjen puolesta taata enintään kymmenen miljoonan markan suuruinen ulkomainen laina tahi krediitti.

20 §.

Pankki on velvollinen sekä pääkonttorissaan että haarakonttoreissaan omassa maassa vaadittaessa lunastamaan setelinsä Suomen kultarahalla.

Jos suurempi summa yht'aikaa tuodaan haarakonttoriin lunastettavaksi, viipyköön setelien vaihto, kunnes metallirahaa on ennättänyt kassanlisäykseksi pääkonttorista saapua.

21 §.

Pankinseteli, joka on rikkinäinen, on lunastettava, kun joko molemmat allekirjoitukset ja toinen numero, tahi oikeanpuolinen numero ja joku osa allekirjoituksista kiinni toisissaan tuodaan lunastettavaksi, ja setelin arvomäärä voidaan varmasti huomata. Jos syntyy epäluuloa setelin kelpaavaisuudesta, on pankkivaltuusmiesten vallassa, johtokunnan esityksestä, päättää, lunastaako pankki sellaisen setelin.

Kulunutta tai rikkinäistä seteliä älköön uudestaan liikkeeseen laskettako.

22 §.

Johtokunnan tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin setelintekoa varten; mutta tärkeämmissä kysymyksissä, tahi jos asia vaatii erityistä rahanmääräystä pankin varoista, tulee johtokunnan kuitenkin jättää asia pankkivaltuusmiesten ratkaistavaksi.

23 §.

Setelien nimellis-arvosta, sanansisällyksestä, muodosta ja ulkonäöstä on erittäin säädetty.

 III Luku.

Pankin lainausliikkeestä ja muusta toiminnasta.

24 §.

Lainoja älköön myönnettäkö sellaisten tavarain panttia vastaan, jotka saattavat joko pilaantua tahi vuotaa.

Takausta vastaan yksistään ei myönnetä lainoja eikä kassakreditiviivejä, mutta pantin tahi kiinnityksen saa takauksella vahvistaa.

25 §.

Pantattu tavara, jota ei pankissa talleteta, on pantava varmaan talletuspaikkaan ja siellä pidettävä sitä varten määrätyn maistraatin-jäsenen tahi kruununvoudin tahi pankin hyväksymän muun henkilön tahi viraston hoidon ja silmälläpidon

alaisena, joka siitä samoin kuin tavaran paljoudesta ja laadusta sekä talletuspaikan asemasta, laadusta ja sulkemiskeinosta, on antanut pankille todistuksen sekä sitoumuksen, ettei hän muutoin kuin todistuksen takaisin saatuansa tahi johtokunnan erityisen määräyksen mukaan anna tällä tavalla talteen otettua tavaraa tahi jotakin sen osaa pois. Johtokunta saa oikeutta haarakonttorin tahi asioimiston antamaan sellaisen määräyksen.

Lainain pantiksi sopii myös hyväksyä tavaroita, jotka on pantu tullikamarin silmällä-pidettävään odotusvarastoon tahi pankin hallituksen hyväksymään laivatelakka- tai makasiinilaitokseen; kummassakin tapauksessa sellaista todistusta ja sellaista sitoumusta vastaan, kuin edellisessä momentissa mainitaan.

Puutavarat, jotka pankille pantataan, olkoot kuitenkin ladottuina tapuleihin tahi avonaisiin vajoihin, sillä ehdolla että varastopaikka panttaus-ajaksi pankille vuokrataan sekä sopivissa kohdissa muuten otetaan huomioon mitä edellisessä momentissa on säädetty.

Kaikki pantin silmällä-pidosta ja vakuuttamisesta olevat kustannukset suorittaa lainan-ottaja.

26 §.

Johtokunta on oikeutettu laina-ajalla tarkastuttamaan panttia, jota ei pankissa talleteta. Jos se huomataan olevan tallessa ja koskemattomana, maksaa pankki sellaisen tarkastuksen kustannukset, mutta muussa tapauksessa suorittaa ne lainan-ottaja.

Jos pantattuun tavaraan, jota ei pankissa talleteta, on laina-ajalla koskettu, niin laina heti joutuu maksettavaksi.

27 §.

Jos panttia tahi kiinnitystä ei enää pidetä luotettavana vakuutena, tulee lainan-ottajan, johtokunnan vaatimuksesta, toimittaa sellainen täytetäkaus, jonka Johtokunta tarkotusta varten hyväksyy. Jollei hän sitä tee määrä-ajan kuluessa, niin joutuu laina heti maksettavaksi.

28 §.

Joka vuosi Tammikuussa ja myöskin toiseen aikaan, kun

syytä siihen ilmaantuu, tulee Johtokunnan asianomaiselta tuomarilta tahi raastuvanoikeudelta pyytää tietoa, onko kiinteistössä, jossa pankilla on kiinnitys-vakuus, omistusoikeuden puolesta tapahtunut muutosta tai onko siitä riitaa syntynyt; ja on sellainen tieto viipymättä annettava.

29 §.

Jollei lainaa tahi krediitiivi-velkaa määrättyinä maksupäivänä suoriteta, on pankki oikeutettu, lainan-ottajaa kuulustamatta, myymään pantin.

30 §.

Pankille pantatun kiinteän tahi irtaimen omaisuuden, joka pakollisesti myydään, saa pankki oikeutensa turvaamiseksi huuftaa omaksensa, mutta se on niin pian kuin sopii uudestaan myytävä.

31 §.

Korko lainasta luetaan siitä päivästä, jolloin laina nostetaan.

Kassakrediitiivistä maksaa krediitiivin-ottaja jokaisesta ottamastaan rahamäärästä korkoa siitä päivästä, jolloin sen nostaa. Pankkiin pannuista rahoista, jotka eivät saa nousta yli sen määrän, josta krediitiiviä on käytetty, maksaa pankki krediitiivin-ottajalle yhtä suuren koron seuraavasta arkipäivästä sen jälkeen kuin pankkiinpano tapahtui.

Krediitiiviveroa suoritetaan edeltäkäsin määrätty prosentti vuodessa krediitiivisummasta.

Jos krediitiivin-ottaja on kuollut, voi Johtokunta oikeuttaa hänen oikeudenomistajansa käyttämään krediitiiviä jäljellä olevalla ajalla. Sellaisessa tapauksessa ei suoriteta uutta krediitiivi-veroa.

32 §.

Pisimmän maksuajan lainoille ja krediitiiveille, joita pankki antaa, sekä koti- ja ulkomaan vekseleille ja muille krediittipapereille, joita pankki diskonttaa, pankin korkomäärät ja krediitiiviveron sekä avonaisten ja suljetuin talletusten säilyttämisehdot ja palkkion määräävät pankkivaltuusmiehet johtokunnan

esityksestä. Niinikään on pankkivaltuusmiesten määrättävä onko ja kuinka suuri toimituspalkkio laskettava pankin Suomen rahalle asetettavista maksun-osotuksista.

Pankin kurssit Venäjän ja ulkomaan vekselien ja maksun-osotuksien ostoa ja myymistä varten, kassauksista tulevan toimituspalkkion sekä rahaksi lyömättömän kullan ja hopean, obligatsioonien, korkolippujen, Venäjän ja ulkomaan setelien sekä Venäjän ja ulkomaan rahojen osto- ja myyntihinnan määrää johtokunta.

33 §.

Pankkivaltuusmiehet saavat johtokunnan esityksestä myöntää pankin velallisille niitä helpotuksia ja huojennuksia, joita olevat asianhaarat saattavat vaatia, päättää pankin velallisten akordi-ehdotuksista sekä ratkaista mitkä pankin saamiset epävarmoina ovat kirjoihin merkityltä arvoltaan alennettavat tahi tileistä poistettavat.

34 §.

Maksun-osotuksen sekä todistuksen talletetuista rahoista tahi tavaroista voipi laillisessa järjestyksessä kuolettaa samalla tavalla kuin vekseleistä on sanottu, jonka jälkeen maksun-osotuksen tahi talletus-todistuksen määrä tai talletettu tavara asianomaiselle annetaan.

35 §.

Kun pankkiin on annettu arvopapereita avonaisina talletuksina säilytettäväksi, ottakoon pankki nostaakseen talletetuista arvopapereista tulevia jako-osia ja korkoja sekä niihin nähden muuten toimittaakseen niitä tehtäviä, jotka pankkivaltuusmiehet saattavat johtokunnan ehdotuksesta määrätä.

36 §.

Pankin vekseleihin, maksun-osotuksiin ja talletettujen rahain ja tavarain todistuksiin nähden ei noudateta tavallisia velkakirjoja varten laissa säädettyä vanhentumis-aikaa.

Pankki voi kuitenkin pois-otettavaksi irtisanoa talletettavaksi annetun tavaran, jos siihen syytä ilmaantuu. Jollei tallettavaraa kuitenkaan oteta pois, voi johtokunta kuuden kuukauden kuluttua siitä, kuin talteenpanija tai hänen oikeuden-omis-

tajansa on saanut toteennäytettävän tiedon johtokunnan päätöksestä, tahi ilmoitus siitä on ollut kolme kertaa maan virallisissa sanomalehdissä, ryhtyä niihin toimiin, joita asianhaarat saattavat vaatia.

37 §.

Pankin kurssien tulee olla naulattuina sopiville paikoille sekä pääkonttorissa että haarakonttoreissa ja ilmoitettu maan virallisissa sanomalehdissä.

Kuulutus, jonka pankki julkaisee, on myös, saadaksensa laillisen todistusvoiman, ilmoitettava maan virallisissa lehdissä.

38 §.

Kassöörin antama kuitti pankkiin suoritetusta maksusta ei ole todistuksenvoipa pankissa eikä sitä vastaan, jollei se ole asianomaiselle kamreerille tahi pankinkomisariukselle näytetty ja hänen allekirjoittamansa, josta on oleva painettu ilmoitus niissä kuiteissa, jotka kassööri antaa.

IV Luku.

Pankin arvo-aineiden hoidosta.

39 §.

Jokaisella pankin kassöörillä on hoidossaan erityinen käsi-kassa, jonka enimmäen suuruuden pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä määräävät.

Pankin muut kulta- ja hopeavarat, rahaksi lyödyt ja lyömättömät, vaskirahat, setelit, valtion-arvopaperit ja obligatsioonit ovat asianomaisen kassöörin hoidettavat ja silmällä-pidettävät sekä säilytettävät tulenkestävissä holvissa, joiden samoin kuin niissä olevain kaappien ja arkkujenkin avaimet ovat, pääkonttorissa komisariuksen ja ylikassöörin sekä haarakonttoreissa asianomaisen komisariuksen ja kassöörin hallussa.

Pääkonttorin vekselisalkkua säilytetään johtokunnan erityisessä huostassa sen kassaholvissa, jonka avaimista puheenjohtajalla on toinen ja yhdellä jäsenellä toinen.

Pankin velkakirjat, pantit ja vakuuskirjat ovat pääkonttorissa ensimmäisen kamreerin ja haarakonttoreissa komisariuksen hoidettavat ja silmällä-pidettävät sekä säilytettävät tulenkestävissä holvissa, joiden toista avainta pitää hallussaan sama kamreeri tai komisarius, toista pääkonttorissa komisarius ja haarakonttoreissa kassööri. Samalla tavalla säilytetään pääkonttorissa pankin setelin-emäksiä ja haarakonttoreissa siellä olevia vekseleitä.

Avoimet ja suljetut talletukset, jotka pankki on säilyttääkseen ottanut, ovat komisariuksen lähimmän silmällä-pidon ja hoidon alaiset, ja niitä säilytetään eri holvissa, jonka toinen avain on hänen ja toinen ylikassöörin hallussa.

Kaikki rahan tahi rahaksi lyömättömän kullan tahi hopean otot holvista ja panot holviin ovat sekä pääkonttorissa että haarakonttoreissa merkittävät erityiseen holvissa säilytettävään holvikirjaan.

Niiden pankin virka- ja palvelusmiesten, joilla on pankin holvin tahi kassakaapin avaimia, tulee, kun he lähtevät kaupungista, jättää avaimet sinetillä vatustettuina pankin toiselle, paikalla olevalle virkamiehelle, johtokunnan määräyksen mukaan.

40 §.

Pankin pää- tai haarakonttori sekä siellä tallessa olevat arvo-aineet ovat, kun pankin turvallisuus vaatii, muutettavat toiseen oman maan paikkaan, jonka Senatin Talous-Osasto pankkivaltuusmiesten ehdotuksesta määrää.

V Luku.

Pankin konttoreista, asioimistoista ja asiamiehistä.

41 §.

Liike pankin sekä pääkonttorissa että haarakonttoreissa omassa maassa käsittää 2 §:ssä mainitut toiminnanhaarat; kuitenkin ei oteta asia- eikä arvopapereita eikä kalleuksia tallettavaksi haarakonttoreihin, joiden muutenkin tulee toiminnassaan noudattaa niitä ohjeita, jotka pankkivaltuusmiehet tahi johto-

kunta lainojen ja krediivien myöntämistä sekä yleensä liikettä varten määräävät.

Pankin Pietarissa oleva haarakonttori vaihtaa liikkeestä ja liikkeeseen Venäjän rahaa, myy maksun-osotuksia lunastettaviksi Suomen rahalla pankin konttoreissa omassa maassa, lunastaa maksun-osotuksia, joita konttorit ovat asettaneet sen maksettavaksi, sekä toimittaa yleensä ne tehtävät, jotka johtokunta saattaa konttorille uskoa.

Ajat, jolloin pankin pää- ja haarakonttorit ovat yleisölle auki, määräävät pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä.

42 §.

Asioimiston perustaminen tahi lakkauttaminen omassa maassa on pankkivaltuusmiesten päätettävä.

Asioimiston vallan ja toiminnan laajuuden ja laadun, sen hoitamistavan, palkkion siitä sekä sen takuun, joka on annettava asioimistolle uskotuista varoista, määräävät pankkivaltuusmiehet, johtokunnan esityksestä. Älköön asioimistoa kuitenkaan oikeutettako diskonttaamaan kotimaan tahi ulkomaan vekseleitä tahi myöntämään lainoja tahi kassakrediitivejä, ilman johtokunnan määräystä jokaisessa eri tapauksessa.

Asioimistoa hoitaa asiamies, jonka johtokunta siihen toimeen ottaa ja siitä erottaa.

43 §.

Pankkivaltuusmiesten asia on määrätä ulkomaisten asiamiesten ottaminen tahi irtisanominen sekä päättää niistä ehdoista, joista sellaisen asiamiehen kanssa voidaan sopia.

VI Luku.

Pankkivaltuusmiehistä sekä pankin johtokunnasta ja virkamiehistä.

44 §.

Pankkivaltuusmiesten tulee, Valtiosäätyjen puolesta ja tämän ohjesäännön sekä sen johtosäännön mukaan, jonka ovat

Säädyiltä saaneet, pitää silmällä pankin hallintoa niinkuin pankin järjestyksen, vakuuden, pysyväisyyden ja vaurastuksen edistäminen vaatii.

Siis tulee pankkivaltuusmiesten:

kun tarve vaatii, antaa määräyksiä pankin ulkomaisten asiamiesten hallussa olevista sekä obligatsioneihin sijoitetuista rahoista ynnä pankin liikkeestä muissakin suhteissa, sekä tapahtuneitten tahi varottavien valtiollisten taikka taloudellisten selkkausten johdosta antaa ne määräykset ja ryhtyä niihin toimiin, jotka pankin vakuus saattaa vaatia.

45 §.

Kun pankkivaltuusmiehet katsovat syytä olevan, kutsu koot valtuusmiehet johtokunnan yhteiseen kokoukseen neuvottelemaan tärkeämmistä asioista. Jos johtokunta haluaa sellaista neuvottelua, tehköön siitä esityksen pankkivaltuusmiehille. Näissä kokouksissa laatii pöytäkirjan valtuusmiesten sihteeri.

46 §:

Johtokunnan tulee:

krediittiä myöntäessään sekä pankin toiminnan muissa kohdissa niin menetellä, että pankin turvallisuutta ja etua aina katsotaan;

tarkasti seurata pankin haarakonttorien ja asioimistojen liikettä, jonka tähden johtokunnan puheenjohtajan tahi yhden jäsenen ajoittain tulee, sittekuin johtokunta on pankkivaltuusmiehille siitä tehnyt esityksen, itse paikalla tarkastaa konttorien toimia;

pitää silmällä, että lainhakuja ja oikeudenkäyntejä huolimattomia velallisia ja niskottelevia toimitsijoita vastaan vitkailematta pannan alkuun ja ajetaan perille, sekä että pankin kaikki virkamiehet ja palvelijat huolellisesti täyttävät tehtävänsä; sekä

muuten ottaa noudatettavaksensa mitä tämä ohjesääntö sisältää tahi mitä vastedes ehkä tulee säädettäväksi.

47 §.

Johtokunnan tulee sitä paitsi asioissa, jotka ovat pankki-

valtuusmiesten käytettävät, antaa lausuntoja ja muutoin antaa pankkivaltuusmiehille kaikki ne tiedot ja selitykset, joita he pitävät tarpeellisena vaatia, sekä tarpeen tullen pitää pankkivaltuusmiesten saatavissa pankin kirjat, tilit ja muut asiaperit. Johtokunta kun huomaa semmoisen toimen tarpeelliseksi, joka on pankkivaltuusmiesten asia, tehköön siitä esityksen. Tärkeämmistä asioista johtokunnan esitys on tehtävä kirjallisesti.

48 §.

Johtokunnan kaikkien jäsenten tulee olla saapuvilla johtokunnan kokouksissa ja, jolleivät ole jääviä, olla osallisina keskusteluissa ja päätöksissä. Eri mieliä ilmaantuessa ratkaisevat useimmat äänet mikä on oleva johtokunnan päätös.

Kun jollakin johtokunnan jäsenellä on jäävillisyyden tahi muu satunnainen este, ratkaisevat asian toiset kaksi, jos ovat päätöksestä yksimieliset.

Kun puheenjohtaja on jäävi tahi muuten esteellinen tahi puheenjohtajan paikka on avoinna, johtaa keskustelua virassaan vanhempi jäsen tahi, kun molemmat ovat samaan aikaan asetetut, iältään vanhempi.

49 §.

Kaikki johtokunnan käsittelemät asiat merkitsee lainopinut jäsen tahi, kun hänellä on este, puheenjohtaja lyhyesti pohjakirjaan, jonka kaikki johtokunnan jäsenet, kokouksen päätettyä, allekirjoittavat. Mutta ne kysymykset, joista on annettava pöytäkirjan-ote tahi joista on äänestetty tahi jotka johtokunta pitää erittäin tärkeinä, ovat sitä paitsi juurta jaksain otettavat eri pöytäkirjaan, jonka sihteeri laatii.

Toinen johtokunnan jäsen pitää hallussaan vekselit, joita säilytetään johtokunnan holvissa.

Muun työn jakamisen johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten kesken määräävät pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä.

50 §.

Pankin virkamiehet ovat, pääkonttorissa: yksi pankinkomisarius, yksi sihteeri, yksi asiamies, yksi ensimmäinen kam-

reeri, yksi toinen kamreeri, yksi ylikassööri, yksi ensimmäinen kassööri, yksi toinen kassööri, yksi vaihtajakassööri, yksi registraattori, kaksi vanhempaa ja neljä nuorempaa kirjanpitäjää sekä yksi ylimääräinen vaihtajakassööri ja riittävä luku ylimääräisiä kanslistejä; haarakonttoreissa: yksi pankinkomisarius ja yksi kassööri sekä, kun tarve vaatii, yksi tai kaksi konttorikirjuria, viimeksi mainitut ylimääräisiä.

51 §.

Pääkonttorissa palvelevan pankinkomisariuksen nimittää virkaan Senaatin Talous-Osasto samalla tavalla kuin haarakonttorien pankinkomisariuksetkin. Hänen tulee, paitsi 39 §:ssä mainittuja tehtäviään, pitää silmällä pankin kirjanpitoa ja tilinpäätöksen-tekoa sekä muuten toimittaa ne tehtävät, jotka pankkivaltuusmiehet johtokunnan ehdotuksesta voivat hänelle määrätä.

52 §.

Muut pääkonttorin virkamiehet, joista sihteerillä ja asiamiehellä pitää olla osotettu tieto ja kokemus maan laeissa ja oikeudenkäyntilaitoksessa, hyväksyy ja nimittää virkaan johtokunta, joka, sittekuin virka on ollut ilmoitettuna kolmenkymmenen päivän kuluessa haettavaksi, määrää sen hakijoista, jonka johtokunta pitää virkaan sopivimpana. Jos johtokunta ei pidä ketään heistä toimeen täydellisesti sopivana, saa johtokunta uudestaan julistaa viran haettavaksi.

Haarakonttorien kassöörit ja kirjanpitäjät nimittää johtokunta samalla tavoin kuin pääkonttorin virkamiehetkin, sittekuin asianomainen pankinkomisarius on saanut tilaisuutta antaaakseen lausuntonsa hakiain soveliaisuudesta.

Vakinaista pankin virkaa täytettäessä on pääasiallisesti otettava huomioon hakijan taito ja soveliaisuus, johon myöskin näytetty tai muuten tunnettu ruotsin- ja suomenkielen käyttämisen taito katsotaan tarpeelliseksi.

53 §.

Johtokunta saa tarvittaessa ottaa ylimääräisiä virkamiehiä pankkiin. Jos tätä tarkotusta varten tarvitaan rahanmääräyksiä yli pankin palkkasäännön, on asia pankkivaltuusmiesten ratkaistava.

54 §.

Pääkonttorin vahtimestarin ottaa ja erottaa johtokunnan puheenjohtaja, haarakonttorien asianomainen pankinkomisarius. Pietarin konttorissa olevat rahanlukijat ottaa ja erottaa myöskin pankinkomisarius.

55 §.

Pankin kaikkien virkamiesten tulee noudattaa sekä tätä ohjesääntöä että niitä johtosääntöjä, jotka pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä saattavat määrätä, sekä muuten noudattaa niitä ohjeita ja alistua niiden heidän virantoimitustaan koskevain muutettujen määräysten alaisiksi, jotka johtokunta pitää tarpeellisena antaa.

Virkamiehet älkööt esiintykö asiamiehinä pankissa.

56 §.

Pankin virka- ja palvelusmiehet ovat velvolliset pitämään salassa ja olemaan ilmottamatta kaikki, mikä koskee yksityisten suhdetta pankkiin tahi on sitä laatua, ettei sitä pankin etuun ja turvallisuuteen katsoen saa ilmottaa. Johtokunta saattaa kuitenkin, kun tarve vaatii, jonkun jäsenensä kautta toisen pankkilaitoksen johtajan kanssa keskustella yksityisille liikemihille myönnetystä pankkikrediitistä ja siitä riippuvista asianhaaroista.

57 §.

Pankin virka- tai palvelusmiehille älköön annettako krediittiä pankissa, älköön heitä hyväksyttäkö sinne takausmiehiksi, älköötäkä olko osallisina toisen pankin tai sellaisen likeyrityksen hallinnossa tai hoidossa, joka käyttää krediittiä Suomen Pankissa.

58 §.

Kun johtokunnan jäsen hakee virkavapautta pitemmäksi ajaksi kuin kahdeksi kuukaudeksi tahi sijainen muutoin tarvitsee pitemmäksi ajaksi määrätä, tulee Senatin Talous-Osaston käsitellä ja päättää asia, sittekuin pankkivaltuusmiehet ovat esityksensä tehneet.

Mutta jos virkavapautta haetaan tahi muuten on tarvis määrätä sijainen kahdeksi kuukaudeksi tahi vähemmäksi ajaksi, käsittelevät ja päättävät pankkivaltuusmiehet asian.

Pankkivaltuusmiesten tulee myöskin, sittekuin johtokunta on antanut asiasta lausunnon, päättää pankinkomisariuksen virkavapauden hakemuksesta sekä, milloin tarve vaatii, määrätä sijainen hoitamaan pankinkomisariuksen tointa.

Satunnaista lomaa antakoon sentään pankinkomisariukselle enintään viikoksi johtokunta, jonka tulee sekä silloin että muulloinkin, kun lyhyenlainen este sattuu, määrätä joku pankin virkamies sillaikana virkaa toimittamaan.

Kun joku muu pankin virkamies jostakin syystä tarvitsee virkavapautta, tulee johtokunnan päättää asiasta sekä, kun virkavapaus myönnetään, määrätä sopiva henkilö, kernaimmin joku pankista, virkavapauden aikana virkaa hoitamaan.

59 §.

Kun pankinkomisariukselle, pankin virkamiehelle tahi palvelijalle myönnetään virkavapautta todistetun sairauden tähden, maksetaan sijaisen palkaksi enintään kolmelta kuukaudelta pankin varoista niin paljo kuin pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä määräävät. Jos tautia mainitun ajan kuluttua vielä kestää, on pankkivaltuusmiesten päätettävä annetaanko pankin varoista apua sijaisen palkkaamiseen ja minkä verta. Kun virkavapautta haetaan yksityisiä asioita varten, tulee viran haltijan palkka-eduistaan maksaa niin paljo kuin viran kelloista hoitoa varten virkavapauden aikana tarvitaan.

Sen palkan määrääminen, mikä on tuleva pankin virkamiehelle, joka määrätään hoitamaan toista pankin virkaa, on pankkivaltuusmiesten asia, joiden myös tulee pankin varoista myöntää ne lisärahat, mitkä kenties nähdään tarkotukseen tarpeellisiksi.

60 §.

Virkalomaa johtokunnan jäsenille ja pankinkomisariuksille myöntävät, johtokunnan esityksestä, pankkivaltuusmiehet, mutta muille virkamiehille johtokunta. Tätä tarkotusta varten pankin palkkasääntöön otetun rahamäärän käyttämisestä ja jakamisesta päättävät pankkivaltuusmiehet johtokunnan ehdotuksesta.

61 §.

Pankin palkkasääntöön satunnaisiksi palkkioiksi pankin virkamiehille ja palvelijoille otetun rahamäärän käyttämisestä päättävät pankkivaltuusmiehet johtokunnan ehdotuksesta.

62 §.

Se pankin vakinainen virka- tai palvelusmies tahi palvelija, joka omasta pyynnöstään saa eron, on oikeutettu saamaan jäljellä olevaksi elinajakseen vuotuisen eläkerahan pankin varoista siten, että se, joka on täyttänyt kolmeseitsemättä ikävuotta ja vähintään viisineljättä vuotta ollut julkisessa virassa, saa koko palkkansa eläkkeeksi, se joka on täyttänyt viisikymmentä vuotta ja palvellut vähintään kolmekymmentä vuotta saa kolme neljänestä, se joka on täyttänyt viisikymmentä vuotta ja palvellut vähintään viisikolmatta vuotta saa kaksi kolmannesta, se joka on täyttänyt neljäkymmentä vuotta ja palvellut vähintään kaksikymmentä vuotta saa puolen sekä se joka on täyttänyt viisineljättä vuotta ja palvellut vähintään viisitoista vuotta saa neljänneksen palkastaan eläkkeeksi. Kuitenkin voivat pankkivaltuusmiehet, joiden asia eläkkeen suuruuden määrääminen on, poikkeustilassa myöntää eroavalle pankin virka- tai palvelusmiehelle isomman eläkerahan kuin sen, johon hän edellämainittujen perusteiden mukaan olisi oikeutettu. Virkavuosiin luetaan myös se aika, minkä eroava on palvellut ylimääräisenä virkamiehenä tai palvelijana pankissa.

Jos pankin virka- tai palvelusmies tai palvelija tuomiin virkansa menettäneeksi tahi jos hän uudestaan astuu virkaan, josta on vakinainen vuosipalkka, on hän menettänyt eläkkeen saamisen oikeuden.

Virkamies, jolle myönnetään koko palkka eläkkeeksi, on velvollinen, kun pankkivaltuusmiehet vaativat, pyytämään eroa virastaan, sillä uhalla että muutoin siitä erotetaan.

Lahjapalkkio maksetaan pankinvirkamiehen kuoltua yleisistä valtiovaroista valtion virkoja varten voimassa olevien perusteiden mukaan.

VII Luku.

Diskontto-komiteoista.

63 §.

Valiomiesten tulee noudattaa sekä tätä ohjesääntöä, että niitä määräyksiä, jotka pankkivaltuusmiehet tahi johtokunta muuten valiomiesten alaan kuuluviin toimiin nähden pitävät tarpeellisenä antaa.

Valiomies älköön ilmottako mitään, mikä koskee yksityisten krediittisuhteita pankissa.

64 §.

Diskonttokomitea kokoontuu ajalla, jonka johtokunta komitean ehdotuksesta määrää.

Kokouksissa esittelee asiat pankinkomisarius, joka lyhyesti merkitsee käsillä olleet asiat ja niistä tehdyt päätökset erityiseen pohjakirjaan, jonka allekirjoittavat kunkin kokouksen lopussa kaikki kokouksessa osallisina olleet. Kun erimielisyyttä ilmaantuu, voittakoon se mieli, jota useimmat äänet kannattavat, ja merkittäköön tapahtunut äänestys pohjakirjaan.

Valiomiehen ollessa estettynä tahi jäävinä edustakoon häntä varajäsen. Kun pankinkomisarius on jäävinä tahi kun ainoastaan yhdellä valiomiehellä on tilaisuus hänen kanssaan tutkia asiata, voivat sen kaksi ratkaista, kun ovat päätöksestä yksimieliset.

65 §.

Valiomiehet nauttivat niin suurta palkkiota, kuin pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä määräävät.

VIII Luku.

Tilintarkastuksesta ja inventeerauksesta.

66 §.

Tilintarkastajat kokoontuvat, pankkivaltuusmiesten kutsuksesta, Helsinkiin ensi arkipäivänä Huhtikuussa.

Kun tilintarkastajalla on este, ilmottakoon sen pankki-valtuusmiehille, joiden tulee ryhtyä toimiin asianomaisen varajäsenen kutsumiseksi hänen sijaansa.

Tilintarkastajat valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja voivat jakaa tehtävät keskenään niinkuin parhaaksi näkevät. Mutta kun syntyy kysymys muistutuksesta tahi muusta huomautuksesta, tulee kaikkien tilintarkastajien olla sitä koskevassa keskustelussa ja päätöksessä osallisina.

Kun erimielisyys syntyy, pidettäköön päätöksenä se mieli, jota useimmat äänet kannattavat. Jos eri mielet saavat yhtä monta ääntä, ratkaisee asian puheenjohtajan ääni.

Tilintarkastajien kokouksessa laatii pöytäkirjan se, jonka tilintarkastajat siihen valitsevat.

67 §.

Kaikki ne kirjat, tilit, pöytäkirjat ja asiapaperit, joita tilintarkastajat pitävät tointansa varten tarpeellisina, olkoot heidän saatavissaan. Sitä varten tulee asianomaisen pankinkomissariuksen ennen tilintarkastusta lähettää pääkonttoriin ne kirjat ja asiapaperit, jotka tilintarkastuksessa tarvitaan.

Johtokunta on velvollinen antamaan tilintarkastajille kaikki ne tiedot, joita he saattavat pyytää.

Pankin asiamiehen tulee antaa erityinen kertomus kaikista hänen toimekseen annetuista asioista, joita edellisenä vuonna ei ole loppuun ajettu, tilintarkastajain saatavana pidettäväksi.

68 §.

Tilintarkastajien velvollisuus on:
 inventeerata pääkonttorin kassa- ja asiapaperi-holvit sekä pääkonttorin kassöörien käsikassat ja samalla sekä tarkastaa pitävätkö metallirahavarat, setelit, obligatsioonit, talletetut arvo-esineet, vekselit, velkakirjat ja vakuudet sekä setelinemäkset yhtä pankin kirjojen kanssa, että myöskin holvikirjan johdolla ottaa selville, onko holvikassa tilivuoden lopussa noussut tilinpäätökseen otettuun määrään;
 katsoa onko määrätty inventeeraukset toimitettu;
 tutkia, onko pankin turvallisuudesta ja edusta krediittiä annettaessa ja muutenkin tarpeeksi huolta pidetty;
 tarkastaa tilit ja tilinpäätökset;

tarkastaa pankin hoitoa kaikin puolin sekä samalla tutkia, ovatko pankin virka- ja palvelusmiehet siinä noudattaneet voimassa olevia säännöksiä ja heille annettuja määräyksiä sekä onko velanhakemuksia ja oikeudenasioita kyllin kiireellisesti ja huolellisesti ajettu.

69 §.

Päätettyään tilintarkastuksen tulee tilintarkastajien pankkivaltuusmiehille antaa pöytäkirjansa sekä kirjallinen kertomus tilintarkastuksesta. Siinä kertomuksessa tulee heidän huomauttaa sellaisia asianhaaroja, jotka tilintarkastajista ovat näyttäneet olevan sitä laatua, että ne, saattamatta mihinkään muistutukseen, kuitenkin ansaitsevat tulla huomioon otetuiksi, sekä erittäinkin muistuttaa sellaisia pidettyjä toimia tai tapahtuneita laiminlyömiä, jotka tilintarkastajien mielestä vaativat oikaisua tahi syytteeseen saattamista, ja tulee tilintarkastajien tämän yhteydessä ehdotella annetaanko johtokunnalle tilivuodesta vastuunvapaus ja miltä pankin hoidon osilta.

Tilintarkastajien kertomus tulee pankkivaltuusmiesten antaa pankin johtokunnalle tiedoksi ja samalla vaatia johtokunnalta ja muilta asianomaisilta selitystä sekä niiden muistutusten johdosta, joita tilintarkastajat mahdollisesti ovat tehneet, että myöskin niistä kohdin, joissa se muuten voi olla tarpeen; jonka jälkeen pankkivaltuusmiesten asia on päättää annetaanko, ja miltä osilta, johtokunnalle vastuunvapaus.

70 §.

Tilintarkastajalla on kolmekymmentä markkaa päiväpalkkaa sekä matkakustannusten korvausta yhden verta kuin voimassa olevan matkustussäännön neljänteen luokkaan otetuilla virkamiehillä.

Tilintarkastajien sihteeri saa niin suuren palkkion, kuin tilintarkastajat määräävät.

71 §.

Pääkonttorin kassöorien käsikassat sekä pankin haarakonttorien ja asioimistojen käsikassat ja holvit ovat vähintään kerran kuukaudessa inventeerattavat. Pääkonttorin käsikassoja

inventeeraa johtokunnan puheenjohtaja tahi se johtokunnan jäsen, jonka johtokunta sitä tekemään valitsee, haarakonttorien tahi asiointistojen kassoja valiomiheet tahi muut inventeerajat, jotka pankkivaltuusmiehet määräävät.

Pääkonttorin kassaholvit ja kaikki kassat sekä lainaus- ja vakuuskirjat ynnä talletukset ovat vähintään kerran vuodessa pankkivaltuusmiesten ja niinikään kerran vuodessa johtokunnan inventeerattavat.

Yllämainittujen inventeeraajien tulee vähintään kahdesti vuodessa inventeerata konttorien vekselit, velkakirjat ja pantit.

Haarakonttorien inventeerausta toimittakoon muutenkin pankkivaltuusmies, johtokunnan jäsen tahi joku pankkivaltuusmiesten tai johtokunnan sitä tekemään määräämä henkilö.

Näistä inventeerauksista älkööt tilintekoon velvolliset saako tietoa edeltäkäsän eli ennen kuin toimitus alkaa. Inventeerauksesta on toimituskirja viipymättä tehtävä ja sekä pankkivaltuusmiehille että johtokunnalle annettava niihin toimenpiteisiin ryhtymistä varten, joihin toimitus saattaa antaa aihetta.

IX Luku.

Edesvastauksesta virkavirheestä sekä korvausvelvollisuudesta.

72 §.

Kun pankkivaltuusmies on laimiinlyönyt ne määräykset, jotka tämän ohjesäännön tahi Säätyjen johtosäännön mukaan ovat pankkivaltuusmiesten noudatettaviksi säädetyt, tuomittakoon hän, jos Säädyt käskevät nostaa häntä vastaan kanteen, Kauppakaaren 18 luvun mukaan.

Valiomiies olkoon myöskin, jos pankkivaltuusmiehet nostavat häntä vastaan kanteen, velvollinen yllämainitun lainkohdan mukaan vastaamaan teoistansa.

Pankkivaltuusmiesten asiana on niinikään, kun vastuunvapautta ei ole pankin johtokunnalle annettu, tahi kun joku sen jäsen tahi pankinkomisarius on tehnyt itsensä virkavirheeseen syyppääksi, määrätä laillinen syyte tehtäväksi.

Kun johtokunnan jäsen tahi pankinkomisarius on pantu kanneviskaalin virkasyytteen alaiseksi tahi syytetty suuremmasta rikoksesta tahi luovuttanut pesänsä velkojilleen, on pankkivaltuusmiesten vallassa päättää, saako hän eteenkinpäin hoitaa virkaansa vai määrätäkö siihen toinen.

Kun pankin muu virkamies tahi palvelija on saattanut itsensä syyppääksi virheeseen tahi huolimattomuuteen virassaan, tulee johtokunnan, tutkittuansa asiaa, joko yksityisesti puheenjohtajan kautta varottaa syyllistä tai huolimattontta, tahi, ottaen asian johtokunnan pöytäkirjaan, antaa hänelle nuhteet tahi erottaa hänet virasta yhdeksi tahi enintään kahdeksi kuukaudeksi, jolloin hän saa pitää siltä ajalta tulevan palkkansa tahi menettää määrätyn osan siitä. Mutta jos johtokunta katsoo virheen tahi huolimattomuuden olevan pahempaa laatua, pantakoon syyllinen kanteen alaiseksi laillisessa oikeudessa sekä olkoon siksi, kunnes asia lopullisesti päätetään, virastaan erillään.

Sillä, joka on virastaan erotettu määrä-ajaksi, menettämättä tahi menettäen palkkansa, olkoon oikeus kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä kuin sai päätöksestä tiedon, hakea muutosta hovioikeudessa.

73 §.

Velvollinen korvaamaan pankille kassöörin käsikassassa syntyneen vajuuden on se, joka silloin hoiti kassaa, kuin vajuus huomattiin, jollei näytetä toteen, että vajuus on syntynyt tapaturmasta tahi anastuksesta ilman hänen syytensä.

Jos vajuus huomataan pankin holvissa, koskipa se sitte pankin arvoaineita ja setelin-emäksiä tahi pankin haltuun panttina tai talletuksina annettuja arvo-esineitä, ovat ne, jotka säilyttävät avaimia, yhteisesti velvolliset vajuuden tahi vahingon maksamaan; kuitenkin niin, että sen, jonka erityisesti silmälläpidettävänä ja hoidettavana se mitä kaivataan on, tulee yksinään vastata jokaisen pakan, pussin, astian tai kääreen täydestä sisällyksestä, sekä toisen avaimen pitäjän ainoastaan näiden oikeasta lukumäärästä.

Jos se, mitä holvista kaivataan, on vekseli, velkakirja tahi muu todistuskappale, ovat ne, joiden hallussa avaimet ovat,

yhteisesti velvolliset joko hankkimaan kateessa olevan takaisin tai korvaamaan sen täyden arvon.

Se, jonka on katsottava, ettei kassöörin käsikassa nouse sallittua enintä määräänsä isommaksi, on, jos on tämän tehtävänsä laimiinlyönyt sekä vajuus kassaan syntynyt, velvollinen yhdessä kassöörin kanssa vastaamaan vajuuden korvaamisesta, ei kuitenkaan suuremmalla summalla kuin sillä, mikä on nousut yli sallitun määrän.

Jos määrätty inventeeraus on laimiinlyöty, täytyy sen, joka on inventeerausvelvollisuutensa laimiinlyönyt, yhdessä asianomaisen tilintekijän kanssa korvata vajuus, joka seuraavassa inventeerauksessa saattaa ilmaantua, mutta olkoon oikeutettu siltä, tahi, kun kaksi tahi useampi ovat vajuudesta vastuunalaiset, niiltä saamaan korvauksen siitä, minkä hän tämän johdosta on saattanut maksaa.

Kaikissa niissä tapauksissa, jolloin yllämainitun laatuinen korvausvelvollisuus yhtäaika on useamman täytettävä, vastatkoon kukin omasta ja toistensa puolesta. Mutta kun sellainen korvausvelvollisuus on jollekulle määrätty hänen asianaan olevan laimiinlyödyn tarkastuksen vuoksi, on hän oikeutettu siitä, mitä hän näin on maksanut, saamaan hyvitystä siltä, jonka lähinnä tulee vajuudesta vastata.

74 §.

Jos vajuus syntyy eikä vailinkia heti makseta, tulee johdokunnan, sittekuin vajuustili on tehty ja asianomainen tilintekijä on saanut tilaisuutta antaakseen siitä selityksen, määrätä vailingin suuruus päätöksellä, josta saa kolmenkymmenen päivän kuluessa tiedoksi-saamisen perästä valittaa Senatın Talous-Osastoon.

75 §.

Asiat, joissa pankkivaltuusmiestä, valiomiestä tahi pankin virka- tai palvelusmiestä syytetään virheestä tahi huolimattomuudesta virassa, käsittelee ja päättää se hovioikeus, jonka tuomiopiirissä virhe tahi huolimattomuus on tapahtunut. Pietarin konttorin virka- ja palvelusmiehet ovat tässä suhteessa Wiipurin Hovioikeuden alaisia.

76 §.

Tämä ohjesääntö astuu lailliseen voimaan jolloin kaikki tätä ennen annetut säännökset Suomen Pankista, jollei niihin ohjesäännössä viitata, menettävät voimansa ja vaikutuksensa. Kuitenkin ovat kaikki varhemmin tehdyt sitoumukset ja oikeudensuhdet pankin ja yksityisten kesken päätettävät niiden suostumusten ja säännösten mukaan, joihin ne perustuvat.

Suomen Pankin vuosirahansääntö-ehdotus.

	Yksi. <i>Smc.</i>	Kaikki. <i>Smc.</i>
1 Puheenjohtaja, palkkaa	9,000	
palkkiota	6,000	15,000
2 Tirehtööriä, palkkaa 8,000		
palkkiota 4,000	12,000	24,000
1 Sihteeri, palkkaa	4,000	
palkkiota	2,000	6,000
1 Asiamies, palkkaa	5,000	
palkkiota	2,000	7,000
1 Pääkonttorin Pankinkomisarius, palkkaa	7,000	
palkkiota	3,600	10,600
1 Ensimmäinen Kamreeri, palkkaa .	5,000	
palkkiota	2,500	7,500
1 Toinen Kamreeri, palkkaa . . .	5,000	
palkkiota	1,500	6,500
1 Ylikassööri, palkkaa	6,000	
laskuerahdysrahaa	3,000	9,000
1 Ensimmäinen kassööri, pakkaa .	5,600	
laskuerahdysrahaa	2,400	8,000
1 Toinen Kassööri, palkkaa	4,600	
laskuerahdysrahaa	2,400	7,000
1 Vaihtajakassööri, palkkaa	4,000	
laskuerahdysrahaa	2,000	6,000
1 Apulais-vaihtajakassööri, palkkiota		3,000
1 Registraattori, palkkaa	2,400	
palkkiota	800	3,200
2 Vanhempaa kirjanpitäjää, palkkaa 4,000		
palkkiota 1,000	5,000	10,000
4 Nuorempaa kirjanpitäjää, palkkaa 3,000		
palkkiota 800	3,800	15,200
2 Kanslistia, palkkiota	2,400	4,800
1 Kanslisti ulkomaista kirjeenvaihto- toa varten, palkkiota		4,000

Määräraha ylimääräisten apulaisten palkkaamiseksi tarpeen mukaan			10,000
1 Pankkirakennuksen taloudenhoitaja, paitsi vapaita huoneita, palkkiota			400
1 Vahtimestari, paitsi vapaita huoneita, palkkaa		800	
palkkiota		400	1,200
3 Vahtimestaria, palkkaa	800		
palkkiota	400	1,200	3,600
1 Vahtimestari, palkkiota			1,200
1 Ovenvartija ja lämmittäjä, paitsi vapaita huoneita, palkkiota			900
(Nykyinen tässä toimessa olija saa palkkionlisäystä 150 markkaa vuodessa).			
Talonrengin ja yövartijain palkkaamiseksi			3,200
Tarverahoja, joista tehdään tili, arviolta			8,000
Pankkitalon korjaustöihin, arviolta			4,000
Summa: 179,300.			
Pankin Pietarissa oleva konttori.			
1 Pankinkomisarius, palkkaa		7,000	
palkkiota		5,000	12,000
1 Kassööri, palkkaa		4,000	
palkkiota		5,000	9,000
1 Konttorikirjuri, palkkiota			5,000
1 Vanhempi Rahanlaskija, palkkiota			3,000
1 Nuorempi „ „			2,400
1 Vahtimestari, palkkaa		800	
palkkiota		400	1,200
Huoneuksen-vuokraan, valoon, polttopuihin, kirjoitustarpeihin ja tarverahoiksi, joista on tili tehtävä, arviolta			4,000
Summa: 36,600.			

Turun konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkioita	3,000	9,000
1 Kassööri, palkkaa	3,600	
laskuerehdysrahaa	2,400	6,000
1 Konttorikirjuri, palkkaa		1,800
1 Konttorikirjuri, palkkiota		2,400
1 Vahtimestari, palkkaa		1,000
Konttori- ja kassöörinapulaisten palkkaamiseen, tarpeen mukaan		2,400
Tarverahaa, josta on tehtävä tili		1,200
<i>Muistutus.</i> Kun nykyinen haltija eroaa, lakkautetaan vakinaisella vuosirahansäännöllä oleva konttorikirjurinvirka.		
Summa: 23,800.		
Wiipurin konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	4,000	10,000
1 Kassööri, palkkaa	4,000	
laskuerehdysrahaa	2,400	6,400
1 Konttorikirjuri, palkkiota		3,000
Konttoriapulaisten palkkaamiseksi, tarpeen mukaan		1,200
1 Vahtimestari, palkkaa		1,000
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,200
Summa: 22,800.		
Nikolainkaupungin konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	2,000	8,000
1 Kassööri, palkkaa	3,000	
laskuerehdysrahaa	2,400	5,400
Konttorikirjurien tai konttoriapulaisten palkkaamiseksi, tarpeen mukaan		2,400
1 Vahtimestari, palkkaa		600
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,000
Summa: 17,400.		

Oulun konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	2,000	8,000
1 Kassööri, palkkaa	3,000	
laskuerehdysrahaa	2,400	5,400
Konttorikirjurien tai konttoriapulaisten palkkaamiseksi, tarpeen mukaan . . .		2,400
1 Vahtimestari, palkkaa		600
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,000
Summa: 17,400.		
Kuopion konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	2,000	8,000
1 Kassööri, palkkaa	3,000	
laskuerehdysrahaa	2,400	5,400
Konttorikirjurien tai konttoriapulaisten palkkaamiseksi tarpeen mukaan . . .		2,400
1 Vahtimestari, palkkaa		600
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,000
Summa: 17,400.		
Porin konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	2,000	8,000
1 Kassööri, palkkaa	3,000	
laskuerehdysrahaa	2,400	5,400
Konttorikirjurien tai konttoriapulaisten palkkaamiseksi tarpeen mukaan . . .		2,400
1 Vahtimestari, palkkaa		600
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,000
Summa: 17,400.		
Tampereen konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	2,000	8,000

1 Kassööri, palkkaa	3,000	
laskuerahdysrahaa	2,400	5,400
Konttorikirjurien tai konttoriapulaisten palkkaamiseksi tarpeen mukaan . . .		2,400
1 Vahtimestari, palkkaa		600
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,000
Summa: 17,400.		
Joensuun konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	1,000	7,000
1 Kassööri, palkkaa	3,000	
laskuerahdysrahaa	2,000	5,000
1 Vahtimestari		600
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,000
Summa: 13,600.		
Mikkelin konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	1,000	7,000
1 Kassööri, palkkaa	3,000	
laskuerahdysrahaa	2,000	5,000
1 Vahtimestari, palkkaa		600
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,000
Summa: 13,600.		
Jyväskylän konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	1,000	7,000
1 Kassööri, palkkaa	3,000	
laskuerahdysrahaa	2,000	5,000
1 Vahtimestari, palkkaa		600
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,000
Summa: 13,600.		
Sortavalan konttori.		
1 Pankinkomisarius, palkkaa	6,000	
palkkiota	1,000	7,000

1 Kassööri, palkkaa	3,000	
laskuerehdysrahaa	2,000	5,000
1 Vahtimestari, palkkaa		600
Tarverahaa, josta tehdään tili		1,000
Summa: 13,600.		
Kotkan konttori (väliaikainen).		
1 Pankinkomisarius, ylimääräinen, palkkiota		6,000
1 Kassööri, ylimääräinen, palkkiota	3,000	
laskuerehdysrahaa	1,800	4,800
1 Vahtimestari, ylimääräinen		600
Polttopuihin, valoon ja tarverahaksi, josta tehdään tili		1,000
Summa: 12,400.		
Satunnaisiksi palkkioiksi, joita Pankkivaltuusmiehet Pankinjohtokunnan ehdotuksesta antavat pääkonttorin ja haarakonttorien virkamiehille ja palvelijoille, sekä vakinaisille että ylimääräisille		15,000
Määräraha virkaloman hankkimista varten pankin virka- ja palvelusmiehille, käytettävä Pankkivaltuusmiesten määräyksen mukaan		15,000
<i>1 muistutus.</i> Pankinjohtokunnan puheenjohtaja ja jäsenet saavat, viisi ja kymmenen vuotta palveltuaan niissä toimissa, palkkionlisäystä 1,000 markkaa kummallakin kertaa.		
<i>2 muistutus.</i> Sihteerille, Kamreereille, Kassööreille, Kirjanpitäjille ja Registraattorille määrätty palkat nousevat viiden vuoden nuhteettoman palveluksen perästä samassa toimessa kymmenen, ja toisten viiden vuoden perästä taas kymmenen prosenttia virkaa varten määrätystä vakinais-		

sesta palkasta, joita lisäyksiä ei kuitenkaan virasta erotessa lueta eläkkeeseen.

3 muistutus. Pietarin konttorin virkamiehille ja palvelijoille Pankkivaltuusmiehet saavat, kun asianhaarat vaativat, Johdokunnan siitä annettavan ehdotuksen mukaan, myöntää kalliin ajan lisäystä vuodeksi kerrallaan, enintään 15 % heidän vuosirahansääntöön otetuista palkkaedustaan.

4 muistutus. Pankin omassa maassa oleville Asiamiehille määrätään palkkio joka eri tapauksessa kontrahdilla.

5 muistutus. Kun Pankin maaseutukonttorille on tarvis vuokrata huoneus, määrätään vuokran suuruus erittäin joka kerta.

6 muistutus. Yllä-mainittuihin tarve-rahoihin on myöskin luettu konttoria varten tarpeellisten polttopuiden ja valaistus-ainetten hinta.

Summa

446,300

